Kurucu Vakfın Pay Tespiti

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 13. Hukuk Dairesi	11.12.2025	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/1366	2025/2108	HMK 297, HMK 353/1-a-6, HMK 355, TBK 147/1-4, TTK 339/2-j

ÖZET

Bankanın kurucu ortağı olduğunu ileri süren vakıf, pay oranlarının, sermaye artırımlarındaki durumunun ve kâr paylarının tespiti ile alacak istedi. Mahkeme davayı zamanaşımıyla reddetti. Daire, tespit talepleri hakkında hüküm kurulmamasını kamu düzenine aykırı bularak kararı kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/kurucu-vakfin-pay-temettu-tespiti-bam-2025-2108/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

13. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2025/1366 Esas

KARAR NO : 2025/2108 Karar

TÜRKMİLLETİADINA

BÖLGEADLİYEMAHKEMESİKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İstanbul Anadolu 13. Asliye Ticaret Mahkemesi

ESAS NO : 2021/728 Esas - 2024/582 Karar

TARİHİ : 16/09/2024

DAVA: Alacak (Kıymetli Evraktan Kaynaklanan)

KARAR TARİHİ: 11/12/2025

İlk derece Mahkemesinde yapılan inceleme sonucunda verilen karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuş olmakla dava dosyası incelendi:

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMASININ ÖZETİ:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Müvekkili ... Genel Müdürlüğünce temsilen idare edilen Balıkesir'de mülhak "(vakıf adı)"nın(vakfın eski adı ... ...) mütevellisi olduğunu, vakıf davalı ...'ın kuruma dönemin 10.000 liralık katılımıyla kurucu ortaklarından olduğunu, davalı bankanın B Grubu ortağı konumunda olan vakfın sahip olduğu hisseler ve bu hisselerin değerleri konusunda davalı kurumla çeşitli yazışmalar yapılsa da vakfın sahip olduğu hisseler ve temettü bilgileri hakkında net ve tatmin edici bilgiler alınamadığını, bu nedenlerle: fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydı ile 20.000 TL 'nin temerrüt tarihinden itibaren faizi ile birlikte ödenmesine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin karşı taraf üzerine bırakılmasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu 42. Maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 2. Maddeleri uyarınca müvekkil Banka kayıtları ve pay defterlerini saklama süreleri nedeniyle 2012 yılı öncesinin saklama yükümlülüğü dışında kaldığı ve 2012 yılı öncesi pay sahipliği ve temettü ödemelerine ilişkin bu yıldan öncesine ilişkin bir tespit yapılamadığı, dava dilekçesinde davacının müvekkil Bankadan 20.000 TL alacak iddiasının dayanağının ne olduğu konusunda bir açıklama bulunmadığı ve davacının alacak talebinin 10 yıllık zaman aşımı süresi içinde olması gerektiği; davacının talep ettiği bilgi ve belgelerin müvekkil Bankanın tabi olduğu Kanunlar uyarınca 10 yıllık zaman aşımı süresi dışında kaldığı; belge saklama süresi kapsamında ancak 2002 ve 2012 yılı pay defterlerinde inceleme yapılabildiği, bu incelemede davacı vakfın payının nama yazılı olduğu, ayrıca Bankanın hamiline payı bulunmadığı; müvekkil bankanın 2002 yılından itibaren 4 defa bedelli sermaye artırımı yaptığı, davacı vakfın yeni paylarını bedeli oranında aldığı; zaman aşımı süresi dikkate alınarak 2002-2021 arası davalı vakfa yatan temettü tutarlarının ekli tabloda verildiği; payların Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) nezdinde kaydileştirilmesine ilişkin ilgili yasal düzenlemeler uyarınca, müvekkil Banka ortaklarının pay senetlerinin Banka pay defterindeki kayıtlara göre 31.12.2012 tarihinde MKK'da kaydileştirildiği ve Banka kayıtları ile MKK kayıtları arasında herhangi bir uyuşmazlık bulunmadığı; davacı vakfın paylarının B grubu olduğu, Bankanın sadece D grubu paylarının Borsada işlem gördüğü; genel kurul tutanaklarının saklama süresinin Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esası ile Bu Toplantılarda Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik'in 31. Maddesi uyarınca 5 yıl olduğu, yasada belirtilen usul dışında hiçbir ortağın genel kurula çağrılmasının söz konusu olmadığı; davacı vakfın hisse senedi oranının 2002 yılından itibaren ekte sunulduğu; dava dilekçesinde talep edilen 20.000 TL alacağın neye ilişkin olduğunun dava dilekçesinden anlaşılamadığı, bu alacak iddiası temettülere ilişkin ise davacı vakfın temettülerinin ... numaralı yatırımcı hesabına ödendiğini ileri sürerek ; Davanın zamanaşımı ve husumet yönünden usulden reddine, aksi kanaat halinde davanın esastan reddine, yargılama giderleri ile vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİNİN KARARININ ÖZETİ:

İlk Derece Mahkemesi 16/09/2024 tarihli, 2021/728 Esas - 2024/582 Karar sayılı kararında;

".....Tüm dosya kapsamı ve bilirkişi raporu ile yapılan tespitler bir arada değerlendirildiğinde; davacının davalı şirket payları konusunda 2006 yılından sonra gerçekleşen işlemler bakımından tespit edilen hususların şirket kayıtları ile uyumlu ve usulüne uygun olduğu, 2006 yılı sonrası işlemlerin davacının bilgisi dahilinde olduğu, davacının 2006 yılından öncesine ilişkin talepleri açısından ise 5 yıllık zamanaşımı süresine tabi alacakların düzenlendiği TBK m. 147/1-4'te "Bir ortaklıkta, ortaklık sözleşmesinden doğan ve ortakların birbirleri veya kendileri ile ortaklık arasındaki; bir ortaklığın müdürleri, temsilcileri, denetçileri ile ortaklık veya ortaklar arasındaki alacaklar." şeklinde belirtildiği üzere, davacı tarafın alacak talebinin 2006 yılı öncesine ait olduğu ve dava tarihi itibariyle alacak talebinin zamanaşımına uğradığı anlaşılmakla davanın zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm tesis olunmuştur." gerekçesi ile,

"1-Davanın zamanaşımı nedeniyle REDDİNE," karar verilmiş ve karara karşı davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ:

Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; temettü ve hisse oranlarının tespiti taleplerinin zamanaşımı nedeniyle reddedilemeyeceğini, bu tespit taleplerinin ...'ın kuruluş tarihinden dava tarihine dek olan süreci içermekte olduğunu, 2006 yılı öncesi sonrası şeklinde ayrılarak tespit taleplerinin zamanaşımı yönüyle reddedilemeyeceğini, müvekkilin hisse oranının herhangi bir yılda değişmesi demek ondan sonraki tüm yıllarda alacağı temettü oranlarının değişmesine yol açacağından davanın zamanaşımı yönünden reddine karar verilemeyeceğini, Davalı yanın kendince hukuki yorum yaparak talep edilen belgeleri zamanaşımına uğradığı iddiasıyla sunmadığını, söz konusu belgelerin bilirkişilere sunulmaması ve mahkemenin de bu hususu kabul ederek belgelerin temini için işlem yapmamasının müvekkili yönünden eşitlik ilkesine aykırı bir işlem olduğunu, BDDK'ya müzekkere yazılması taleplerinin değerlendirilmediğini, davalı bankanın bilirkişilere sunmadığı belgeler için BDDK'ya başvuru gerçekleştirildiğini, yaptıkları başvuruda şikeyet dilekçesi ekinde vekaletname ve dava açıldığına dair dosya bilgileri olmasına karşın taraflarına bilgi verilemeyeceği şeklinde cevap verildiğini, bunun üzerine yerel mahkemece BDDK'ya müzekkere yazılarak talep edilen belgelerin yetkili kişilerce araştırılmasının talep edildiğini, ancak bu taleplerinin mahkemece yerine getirilmediğini,Düzenlenen bilirkişi raporlarının hükme esas almaya elverişli olmadığını, müvekkilin ilk pay sahibi olduğu tarihten dava tarihine kadar, davalı bankanın yaptığı bedelli/bedelsiz sermaya arttırım tutarları, bu sermaya arttırımlarında müvekkilin hak kazandığı pay senetlerine ilişkin pay defteri kayıtları, yine ilk paysahibi olduğu tarihten dava tarihine kadar davalı banka tarafından yapılan toplam temettü ödemeleri ve davacı ... ... payı senedeine düşen temettülere ilişkin ödeme dekont veya hesap hareketlerini beyan ve ibraz etmeden belli dönem aralığı baz alınarak yapılan hesaplamaların hiçbir öneminin bulunmadığını, tüm bu bilgiler dosyaya geldikten sonra karar verilmesi gerekirken eksik hususlar tamamlanmaksızın karar verilmesinin dosya içeriğine aykırı olduğunu, Kuruluşa esas belgelerin saklanmasında herhangi bir zamanaşımı süresinin bulunmadığını, dava konusunun alacak değil

tespit olduğunu, işbu nedenle davanın zamanaşımı yönünden reddinin mümkün olmadığını, bilirkişilerce de her ne kadar bu belgelere ilişkin saklama süresinin 10 yıl olduğu ifade edilmiş ise de ilgili belgelerin davalı kurumun kuruluşuna esas belgeler olduğunu ve vakıf senedi niteliği taşıdığını, saklanmasına dair herhangi bir zaman sınırı olduğunun düşünülemeyeceğini belirterek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ:

HMK'nın 355. maddesine göre istinaf incelemesi; istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak ve kamu düzenine aykırılık görüldüğü takdirde ise resen gözetilmek suretiyle yapılmıştır. Dava; davacıya ait hisse senedinin ve geçmişe dönük kâr paylarının tespiti ile kar payının tahsili istemine ilişkindir. Mahkemece, davanın zamanaşımı nedeniyle reddine, karar verilmiş ve karara karşı davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur. Davacı vekili dava dilekçesi ile; Müvekkilinin ... Genel Müdürlüğünce temsilen idare edilen Balıkesir'de mülhak "(vakıf adı)"nın (vakfın eski adı ... ...) mütevellisi olduğunu, davacı Vakfın, 10.000 liralık katılımıyla davalı bankanın kurucu ortaklarından oldiğini, şu anda da davalı bankanın B Grubu ortağı konumunda olan vakfın sahip olduğu hisseler ve bu hisselerin değerleri konusunda davalı kurumla çeşitli yazışmalar yapılsa da vakfın sahip olduğu hisseler ve temettü bilgileri hakkında net ve tatmin edici bilgiler alınamadığını, bu nedenle; vakfın sahip olduğu hisse senetlerinin davalının kuruluş tarihinden günümüze; A-) Nama veya hamilline olup olmadığının nama yazılı iken herhangi bir tarihte hamiline dönüşüp dönüşmediğinin,B-) Bedelli - bedelsiz sermaye artırımlarına vakfın iştirak edip etmediği, bedelsiz dağıtılan hisse senetlerinin taraflarına teslim edilip edilmediğinin,C-) Davalının kuruluşundan itibaren dağıtılan temettülerin Vakfa ödenen tutarlarının yıllar itibariyle miktarları ve ödemelerin kar payı kuponu mukabilinde olup olmadığının,D-) MKK (Merkezi Kayıt Kuruluşu)'dan önce hisse senetlerinin hangi süreler ile kimin uhdesinde olduğunu ve muhafaza edildiğinin, hisse senetlerinin adet ve nominal değer olarak MKK öncesi ve sonrası ile davalı kayıtlarıyla uyuşup uyuşmadığının,E-) Vakfa ait hisselerin İMKB'de işlem görüp görmediğinin, işlem görüyor ise hangi endeks-piyasada işlem gördüğünün tespit tarihi itibariyle kapanış değerinin,F-) Vakfın davalı genel kurul toplantılarına usulüne uygun çağrılıp çağırılmadığı, Vakfın bu toplantılara iştirak ettiği Genel Kurul toplantılarında hangi hisse adet ve nominal değer ve oy olarak temsil edildiğinin,G-) Davalının kurucu ortağı konumunda bulunan vakfın mevcut ve olması gereken hisse senedi varlığının adet ve nominal değer ve hisse oranlarının mukayesenin,H-) En nihayetinde; Kar paylarının müvekkile hissesi oranında ödenip ödenmediğinin ve alacak miktarının tespiti ile birlikte fazlaya dair haklarımız saklı kalmak kaydı ile 20.000 TL 'nin faizi ile birlikte ödenmesini, Sonuç itibariyle; yukarıdaki hususların tespiti ile birlikte fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydı ile 20.000 TL 'nin temerrüt tarihinden itibaren faizi ile birlikte ödenmesini talep etmektedir.6102 Sayılı TTK.'nın esas sözleşme başlıklı 339/2-j maddesinde; Pay sahiplerinin taahhüt ettiği sermaye paylarının türleri ve miktarlarının gösterilmesi zorunlu tutulmuştur. Somut uyuşmazlıkta, mahkemece alınan bilirkişi heyet raporunda, davacının, davalı bankanın kurucu ortakları arasında yer aldığı belirtilmiştir.Kar payı diğer bir ifadeyle temettü ortaklara verilen, dağıtılan kar payını ifade etmektedir. Hatta, Kar payı, Kar Payı Tebliği m.3/I-f'de "Net dönem karı veya kar dağıtımına konu edilebilecek kaynaklar üzerinde ortaklara ve kara katılan diğer kimselere genel kurulca dağıtılmasına karar verilen tutar" olarak tanımlanmaktadır.Kar payının tespiti konusunda dönem

karının ortaklara dağıtılması hususunda genel kurul kararının bulunması ve ilgili yıla ilişkin bilanço ile finansal tabloların onaylanması gerekmektedir. Alınan bilirkişi raporunda; 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında ... Genel Kurulu tarafından ortaklara temettü dağıtılmamasına karar verilmiştir. 6100 sayılı HMK'nın 297 ve 298. maddeleri uyarınca mahkeme kararları, asgari olarak iki tarafın iddia ve savunmalarının özetlerini, incelenen maddi ve hukuki olayın özünü, mahkemeyi sonuca götüren gerekçelerin neler olduğu hususlarını ihtiva etmeli, kararın sonuç kısmında taleplerden her biri hakkında verilen hüküm açık ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmelidir. Somut olaya döndüğümüzde mahkemece, davacı tarafın dava dilekçesinde ileri sürdüğü vakfın sahip olduğu hisse senetlerinin davalı bankanın kuruluş tarihinden günümüze kadarki hisse oranlarının tespitine ilişkin dava dilekçesinde ileri sürdüğü talepleri konusunda olumlu/ olumsuz bir karar verilmemesi, talep sonucunun karşılanmaması açık bir kanuna ve kamu düzenine aykırılık hali olup, istinaf aşamasında re'sen nazara alınması gerekmektedir. Davacının yargılamaya konu ettiği uyuşmazlık yalnızca temettü alacağının tahsili değil, aynı zamanda davalı şirkette bulunan hisse oranlarının süregelen yıllardaki tespitini de içermektedir. Davacının dava dilekçesinde ileri sürdüğü tespit talebiyle ilgili istinaf denetimine elverişli gerekçe yazılarak karar verilmemesi usul ve yasaya uygun olmamıştır. Sonuç olarak, davacının istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının HMK'nın 297, 353/1-a6 ve 355 maddeleri uyarınca kaldırılmasına, sair istinaf sebeplerinin bu aşamada değerlendirilmesine yer olmadığına, dosyanın davanın yeniden görülmesi için mahkemesine iadesine karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davacının istinaf başvurusunun KABULÜ ile; İstanbul Anadolu 13. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 16/09/2024 tarih ve 2021/728 Esas - 2024/582 Karar sayılı kararının HMK'nın 297, 353/1-a6 ve 355 maddeleri uyarınca KALDIRILMASINA, dosyanın mahkemesine İADESİNE,2-Harçlar Kanunu gereğince istinaf eden davacı tarafından yatırılan istinaf kanun yoluna başvurma harcının hazineye gelir kaydına, 3-İstinaf talep eden tarafından yatırılan istinaf karar harcının talep halinde davacıya iadesine, 4-İstinaf başvurusu için yapılan yargılama giderlerinin esas hükümle birlikte ilk derece mahkemesince yargılama giderleri içinde değerlendirilmesine, 5-Artan gider avansı olması halinde yatıran tarafa iadesine, 6-Kararın ilk derece mahkemesince taraflara tebliğe gönderilmesine, Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda 11/12/2025 tarihinde HMK'nın 362/1-g maddesi gereğince kesin olarak oy birliği ile karar verildi.